

ZAL – 3. cvičení

2016

Funkce - opakování

- Funkce může přijímat parametry na vstupu a může vracet parametry na výstupu.
- Délka funkce by měla být „rozumná“. Tipněte si co je rozumná délka funkce.
- V Pythonu se proměnné do funkce přenášejí odkazem (referencí) nikoliv hodnotou. Víte jaký je mezi tím rozdíl?
- V Pythonu je možné, že funkce vrací více jak jednu proměnnou – nezvykejte si na to ostatní jazyky jsou mnohem striktnější

Návrh dobré funkce

- Pojdme si nyní navrhnout funkci, která vyřeší lineární rovnici o jedné neznáme.
- Napište funkci, která vyřeší jednoduchou lineární rovnici typu: $ax + b = c$, předpokládejte, že proměnné a , b , c budou zadány. Funkce tedy vypočte hodnotu jedné neznáme x .
- Tip: Zamyslete se jak se výpočet provádí a jaké vlastnosti by měla funkce mít.

Lineární rovnice

- Jak může probíhat obecný výpočet?
- $12x + 10 = 23$
- $12x - 13 = 0$
- $12x = 13$
- $x = 1,08\dots$
- **def** linearVeryNaiveEquationSolver(a,b,c):
 - $b = b - c$
 - $a = a - a - a$
 - $x = b/a$
 - return** x

Lineární rovnice

- **def** linearVeryNaiveEquationSolver(a,b,c):
 b = b-c
 a = a-a-a #Ehm - nebylo by lepší řešení?
 x = b/a
 return x

Bylo:

- $12x + 10 = 23$
- $12x = 13$
- $x = 1,08\dots$

Lineární rovnice

Bylo:

- $12x + 10 = 23$
- $12x = 13$
- $x = 1,08\dots$

```
def linearNaiveEquationSolver(a,b,c):  
    rightSide = (c-b)  
    x = rightSide /a  
    return x
```

Opravdu to funguje? Vidíte nějaké možné problémy?

Lineární rovnice

- Neměly bychom něco kontrolovat?
- Mějme rovnici: $0x - 10 = 10$
 - Jaký je výsledek?
 - Co se stane s funkcí, kterou jsme napsali?
- Výpočet spadne na dělení nulou.
- Toto zjištění implikuje potřebu řídit program nebo algoritmus, ale jak?

Řízení programu

- Řízení programu nám nabízí možnosti jakými určovat větve algoritmu či programu, které budou zpracovány. Program můžeme řídit na základě jeho aktuálního stavu. Program tedy přehází mezi stavy.
- K tomuto účelu existuje mnoho mechanismů. Nejzákladnějším a nejběžnějším jsou podmínky.
- Podmínka je logická funkce. Pokud je podmínka splněná vykoná se program v jejím těle.

Podmínky

- Základní podmínka je if (v překladu když)
- Podmínka if má obecně následující syntax:

if<výraz>:

 blok kódu, který se splní je-li výraz
 vyhodnocen jako pravdivý

pokračování programu

ifexample.py

Podmínky - pokračování

- Podmínka může mít několik dalších vlastností. Výraz může být složenina z dvou výrazů:
if number >2 and number<4:
- Podmínka může mít další vyhodnocovací podmínky nebo-li else větve. Tyto else větve se vykonávají pokud není splněna první podmínka. Viz příklad:

ifelseexample.py

Lineární rovnice

- Zpátky k naší rovnici. Měli jsme problém s dělením nulou? Co s tím? Ošetříme vstupy?
- **def** linearNaiveEquationSolver(a,b,c):
 rightSide = (c-b)
 x = rightSide /a
 return x
- Doplňte kontrolu tak abychom již neměli chybu, kterou způsobuje dělení 0.

Lineární rovnice

- **def** linearSmarterEquationSolver(a,b,c):
 rightSide = (c-b)
 if(a == 0):
 return 0
 x = rightSide /a
 return x
- Chyba na dělení nulou již není, ale je výsledek těchto rovnic opravdu 0?
- 1) $0x + 10 = 10$
- 2) $0x - 10 = 10$ – tato instance nemá řešení co s tím?

Řízení běhu programu - výjimky

- S výjimkou (exception) jste již mohli setkat – například pokud dělíte nulou. Co to výjimka je?
- Výjimka je mechanismus s jakým se vyšší programovací jazyky vypořádají s chybou, která by mohla vést k pádu systému.
- Výjimka je obvykle vyhozena při operaci a pokud je tato výjimka vyhozena tak se blok v kterém byla vyhozena již dále neprovádí.

Výjimka (Exception)

- Naštěstí pro nás, lze výjimku očekávat ☺ a zpracovat ji a tím zabránit úplnému pádu programu, který by mohl způsobit, že by zdroje s kterými pracujeme zůstali v nekonzistentním stavu.
- Obvykle se používá klíčové slovo `try`
 - `try: #urcuje blok v kterem ocekavame funkci`
 - `except EXCEPTIONTYPE as e: # zde odchytime`
 - `finally: #operace se provedou vzdy`

`ifelseexceptionexample.py`

Lineární rovnice

- **def** linearSmarterEquationSolver(a,b,c):
 rightSide = (c-b)
 if(a == 0):
 return 0
 x = rightSide /a
 return x
- Doplňte tuto funkci tak, aby v případě, že nemá instance řešení vyhodila ValueError

Lineární rovnice

- **def** linearMuchMoreSmarterEquationSolver(a,b,c):
 rightSide = (c-b)
 if(a == 0):
 raise ValueError('The instance has no solution in
real numbers!')
 x = rightSide /a
 return x
- Funkce již produkuje výjimky v případě, že instance nemá řešení. Co ale následující příklady?
- $0x - 10 = 23$
- $0x - 10 = 10$ – výsledkem by neměla být exception

Lineární rovnice

- **def** linearEquationSoler(a,b,c):
 rightSide = (c-b)
 if(a == 0 **and** rightSide != 0):
 raise ValueError('The instance has no solution in
real numbers!')
 else:
 return 0
 x = rightSide /a
 return x

- Je to již OK?

Návrh dobré funkce

- Název `linearSolver`, `linearFunction` `linearEquationSolver` nebo jiný?
- Vstupní parametry – očekáváme tři
- Výstup z funkce – číslo (nalezené řešení rovnice) – nebo výjimka.
- Ošetření vstupních parametrů.
- Řízení na základě mezi výpočtů
- Přeci jen jsme na něco zapomněli – komentáře. Komentujte svůj kód prosím!

Lineární rovnice

- Vyzkoušejte si: Chceme, aby řešení bylo pouze celočíselné.
- Jak to změni algoritmus?
- Lze to?

Zadání třetího domácího úkolu

- Celé detailní zadání je zde:
https://cw.fel.cvut.cz/wiki/courses/b6b36zal/zadani/3_calculator
- Body: 2
- Termín do dalšího cvičení – po termínu -2b